

Subscription:
One Year.....\$1.00
6 Months.....75c
Naročnina:
Za celo leto..\$1.00
Za pol leta.. 75c

Slovenski Gladiator

Dopisi se naj pošiljajo uredništvu, narobe in inopripravništvu.

418 REED ST., MILWAUKEE, WISCONSIN.

PUBLISHED MONTHLY — MESEČNIK

Office of Publication — Upravništvo: 418 Reed Street, Milwaukee, Wis.
Editorial Office — Uredništvo: 820 New Jersey Street., Sheboygan, Wis.

Manager — Upravnik: Frank X. Veranich
Publisher and Editor — Urednik in lastnik: Rev. James Cherne

"Entered as second - class matter October 12, 1927 at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

No.—Št. 4.

Milwaukee, Wis., October—oktober 1927.

VOL.—LETO I.

ZALARJEVE ZASLUGE V ŠKODO K. S. K. J.

1. **Komišen.** Kot najzmožnejši in neizkušenejši glavni uradnik ni napisal do sedaj nobenega članka v korist Jednote glede investiranja denarja. Na ta način je jednota trpela finančno več tisoč dolarjev letno. On je imel popolnoma kontrolo pri kupovanju obveznic in da je komišen znašal več, so se kupovale obveznice nad 95 odstot. take, ki niso priporočljive za bratske organizacije in katerih kompanija ne bo nikdar izdala glavnih uradnikov še manj pa označila svoto komišna, katerega Jednota ni dobila. Zdrava financa Jednote, pošteni glavni uradniki in članstvo Jednote zahteva popolno kontrolo nad diktatorji Jednote kakor tudi bolj sigurne obveznice. Tega br. Zalar ne mara in to v škodo Jednote. Po njegovem mnenju naj bi se Jednota izkoriščala še naprej, ker on smatra, da je članstvo v finančnem vprašanju nevedno.

2. **Štukelnovo posestvo.** Na polletni seji in na konvenciji v Clevelandu je on zagovarjal br. Sitarja pri nakupu tega posestva. On kot glavni uradnik in od Jednote plačan bi moral zagovarjati interese Jednote; zagovarjal je izkoriščanje Jednote, kar znaša v tem slučaju nad 50,000. On sam je to pripoznal Seliškarju in meni v Clevelandu.

3. **Daniel Boone Coal Co.** Obveznice pri tej kompaniji za \$20,000 so bile kupljene brez vednosti štirih drugih nadzornikov od Zalarja, Graheka in Opeka. Zalarjeva klika v glavnem uradu je preprečila debato o tej korupciji na zadnji konvenciji. Tudi na januarski seji so njeega pri tej korupciji podpirali koritarji in člani njegove klike. Dobro ime in poštenje koritarjev je večjega pomena kakor izguba \$10 — 20,000. Brat Grdina, br. Zulich, ki sta se potegovala za korist Jednote sta pod pritiskom Zalarjeve klike vsled manjšine propadla. Br. Zulichu je v "Glasilu" celo pretil s sodnijo. Koliko komišen znaša pri nakupu teh obveznic ve najbolje Zalar sam in njegova izvoljena klika. Vse, kar članstvo ve, je fakt, da komišen ni bil preje nikdar objavljen v računih Jednote. Vprašajte Zalarja, kje je dotični ostal in koliko je znašal, kajti on je edini zmožni glavni uradnik in vam bo drage volje podal najbolj natančna pojasnila.

4. **Denar vdov in sirot.** Poroča se nam iz Jolieta, da je imela Jednota nad \$30.000 denarja (alien money) naloženega v Washington, D. C. Ta denar je bil za vdove in sirote, ki ne bivajo v Združenih državah. Ta denar so Združene države poslale na glavni urad K. S. K. J. katerega je po poročilu br. Zalar naložil na banko ne kot Jožef Zalar, tajnik K. S. K. J., temveč privatno na svoje ime. S tem denarjem je hotel špekulirati, da bi zaslužil po 10 — 25 odstot. od dedičev v stari domovini. Posmrtnina bi se morala plačati popolnoma brez vsakega komišna. Zraven je imel menda še drugo smolo. Od tega denarja

F. ALESH PRIZNAVA KOMIŠEN.

Frank Alesh, član gospodarskega odbora S. N. P. J. in desna roka, oziroma prikimavec Zavertnika, ki je napravil kupčijo s svojim prijateljem Anton Kristanom, se je toliko osmelil, da je priznal komišen v Prosveti št. 240 z dne 12. oktobra; pozabil pa je povedati, kdo ga je dobil in koliko ga je kdo dobil.

Pod glavo: "**Komišen se dobi**" piše Alesh: "**Na zadolžnice, ki so nam bile poprej ponujane brez popusta, smo dobili dva in en četrt odstot. popusta** (kar je bil poprej komišen, op. ured.) **na zadolžnice, ki nam je bilo kot podporni organizaciji dano pol odstot. popusta, pa cele tri odstotke. Zopet tretje, ki so nam bile ponujane po zelo liberalni ceni po \$99.00 smo pa dobili po \$96.00 itd.**"

Vsakdo razume, da je s tem povedano zelo dosti. Ni hče ne bo tako naiven, da bi verjel, da se teh popustov prej ni dobilo in da so ostali kot dobiček pri bondnih kompanijah ali agentih, ampak iz zgornjega priznanja je jasno kot beli dan, da je nekdo prejemal zelo masten komišen okoli **TRI DOLARJE** na vsakih sto dolarjev investiranega denarja. Ako je Jednota na leto investirala \$500.000, je nekdo zaslužil na komišnu **\$15.000.00**. Ta nekdo pa ni mogel nihče drugi biti, kot eden gl. uradnikov, ki se je za to zavzemal, da Jednota kupi take in take vrste obveznic, kakoršnih ima dovolj danes S. N. P. J., K. S. K. J. in druge slovenske Jednote.

Frank Aleshu, ki se postavlja kot prvovrsten finančnik, bi bili zelo hvaležni, ako bi napisal tudi "b", ko je že napisal "a", to je, da bi nam povedal, kdo je komišen dobil, da ne bo kdo njega po nedolžnem sumil, da ga je tudi on bil kaj deležen.

Članstvo vseh podpornih jednot bo Aleshu zelo hvaležno, ako bo izdal vsaj enega graftarja, krvosesa jednot. je poslal \$15.000 na banko v New Yorku, katera banka je propadla. Potožil je to zadevo svojemu zaupnemu prijatelju, kateri ga je potolažil z besedami: "Jože, to je tvoj pogreb, ne moj!" Vprašanje je, ali so ti dediči prejeli polno posmrtnino in kje je br. Zalar dobil \$15.000 v pokritje te posmrtnine? Ali je nadzorni in porotni odbor to zadevo preiskal, kar bi bil moral storiti? Bolj natančna poročila dobite na North Chicago cesti in pri br. Zalarju. Ako je vse to res, bi se morala vsa zadeva natančno preiskati, in če je on vsoto \$15,000 pokril, je to storil iz dobička pri kupovanju obveznic. Ako je to neresnica in ako na North Chicago cesti nimajo zadostnih dokazov, naj ga ne opravljajo po nedolžnem in naj ne blatijo njegovega poštenja.

5. **Zalar — Dunda.** Glavni uradniki so odobrili posojilo rojaku iz Clevelanda. Po Zalarjevem nasvetu je br. Dunda pisal omenjenemu rojaku, da se posojilo dobi. E-

(Dalje na 2 strani.)

ZALARJEVE ZASLUGE V ŠKODO K. S. K. J.

dino vprašanje je, koliko popusta ali komišna je pri tem za glavne uradnike. To pismo je izigralo br. Dunda, da je izstopil iz glavnega urada. Tu je br. Zalar njega na prefrigan način izigral, da mu ni delal sitnosti pri komišnu drugih obveznic. Sam si je pa lepo roke umil in se smejal, da mu je njegova zvijača dobro uspela. Zakaj so glavni uradniki iskali komišen pri rojaku in članu K. S. K. J.? Zato, ker so komišen dobivali vedno od drugih kompanij in ker jim je zašla ta bolezen koritarstva v meso in kri. V slučaju, da bi rojak iz Clevelanda dovolil komišen plačati, bi bil Zalar prvi, ki bi zahteval svoj delež.

6. **Zalar — Schneller.** Br. Schnellera je izigral Zalar pri Reinsurance, da se ga je iznebil iz glavnega urada. V tem vprašanju ga je Zalar navduševal in sodeloval. Čakal je ugodne prilike, kedaj bo br. Schneller prestopil mejo, kar se mu je tudi posrečilo. Tudi pri Reinsurance se je obetal komišen ali ne vsem glavnim uradnikom ista svota. Ako bi reinsurance uspel bi bil Zalar prvi, ki bi zahteval svoj delež komišna in menda največjo svoto izmed vseh drugih uradnikov. Za njega je v tem slučaju bilo večjega pomena, da se iznebi br. Schnellerja, kakor se je prej br. Dunde in da s tem postane absolutni diktator Jednote. Ta zvijača se mu je posrečila in on je bil prvi, ki je br. Schnellerja pustil na cedilu in zmagal kot diktator Jednote. Do sedaj je on izigral še vsakega v glavnem uradu, kateri je hotel več vedeti kot on in kateri se ni pokoraval njegovim spletkam in to v škodo Jednote.

7. **Zalar in Rev. Gladek.** Zalar ni pozval na polletno sejo novoizvoljenega duhovnega vodjo Fr. Gladeka radi umazane politike. Father Gladek je prišel na svoje stroške v Joliet. Br. Zalar se je poslužil zvijače kot tajnik katoliške Jednote, da bi z enim udarcem spodbil glavnega predsednika A. Grdina in duhovnega vodjo. Bratu Grdina se je zlagal, da duhovni vodja nima pravice na polletno sejo. Imel je organizirano tudi svojo kliko: Grakeh, Opeka, Germ itd., ki so Zalarja pri tem podpirali. Br. A. Grdina je Zalarju verjel in mislil, da bo s tem Jednoti denar prihranil; zato je bil duhovni vodja nedostojno sprejet od uradnikov katoliške Jednote. Tu je Zalar uradno krivico delal duhovnemu vodju in je skušal takoj v začetku postaviti v slabo luč glavnega predsednika.

8. **Zalar — Grdina.** Brat Grdina ni odobral obveznic, katere so kupovali za Jednoto. Vsi njegovi protesti so bili zastonj in kupovali so še zanaprej po Zalarjevem kopitu dvomljive obveznice, pri katerih je komišen, čeprav ni bil objavljen v finančnem poročilu, igral glavno ulogo. Zato se je br. Grdina tudi zahvalil prva tri leta vsej odgovornosti kupljenih obveznic. Zalarjeva klika je na Pittsburski konvenciji br. Grdina v enem dnevu izigrala, da je odložil kladivo in izročil vodstvo konvencije drugemu. Tu se je jasno pokazalo, da glavni uradniki — koritarji delajo samo zapreke glavnemu predsedniku in da ima Zalar odločilno besedo v glavnem uradu. Na korist Jednote se ni gledalo. Zalarjeva klika je nasprotovala glavnemu predsedniku radi korupcije Daniel Boone Coal Co. na konvenciji kakor tudi na januarski seji.

Vse omenjene točke se dajo izpopolniti od glavnih uradnikov samih. V "Glasilu" naj glavni uradniki o tem debatirajo, da se najde jedro vsega nesporazuma glede gl. predsednika in slabega investiranja Jednotinega denarja. Diktatorstvo, kakor je bilo pri katoliški Jednoti do sedaj nikakor ni v čast naši organizaciji. Umazana politika je

Zalarjevi kliki vse. Skupno delovanje glavnih uradnikov in pošteno gospodarstvo za izboljšanje finančnega vprašanja, je za njega brez pomena. V glavnem uradu moramo imeti poštene, zmožne in odločne moze, kateri ne bodo podpirali umazane politike diktatorja. Edino na ta način bodo imeli glavni uradniki ugled pri članstvu, kar bo v korist Jednote. Za koritarje — klikarje, kimovce in metlarje tam ni prostora.

ODGOVOR NA JAVNO VPRAŠANJE MR. JOS. ZALARJU.

Na zadnji konvenciji v Pittsburghu sem po njegovem računu računal za dnevnice \$8.00 več kakor brat Udovič, delegat istega društva. Tudi za vožnjo sem računal \$2.20 več kakor sobrat Udovič.

Zalarju naj bo povedano, da je bil brat Udovič prvič kot delegat na konvenciji in da je v svojem računu vračunal \$8.00 premalo za dnevnice in da je on zapustil Pittsburgh že v soboto zvečer. Poleg tega je on za vožnjo dodal \$4.50 iz svojega žepa. Omenja tudi Zalar, da imajo gg. duhovniki polovično vožnjo. Jaz sem eden izmed tistih, ki je nimajo. Mogoče po njegovi zaslugi.

Ne bodite tako nizkotni in otročji, da mi očitate vse to. V slučaju, da ste Vi zmožen tajnik Jednote, bi sploh ne smeli izplačati nepravilnih računov, kajti s tem je dokaz Vaše **velike nezmožnosti** za tajništvo. Ako je bila v slučaju kaka pomota, bi Vi, kot od Jednote plačan uradnik, morali mene ali katerega drugega delegata opomniti, predno ste čeke podpisali, ali vsaj pred januarsko sejo. Kar pišete sedaj, so samo krompirjevi olupki. Za članstvo bi bilo bolj zanimivo, da bi pisali v korist Jednote, koliko komišna se dobi letno pri investiranju Jednotinega denarja in kdo ga je dobival, ker ni bil priobčen v Jednotinih računih.

J. Cherne.

P. S. Prosim pošljite br. J. Udovich-u za pokritje stroškov \$12.50. Preglejte dnevnice vseh jolietских delegatov in ako sem Jednoto oškodoval več kakor Vaši delegati mi poročajte.

J. C.

PONAREJENI URADNI DOPISI.

Člani društva sv. Petra in Pavla, Iron Mountain, Mich. šte. 51, K. S. K. J. so za časa mojega uradovanja točno opravljali svojo velikonočno dolžnost. Leta 1923. skoro polovico od društva niso tega storili. Še več. Ponaredili so v svojem uradnem poročilu podpise in poročali duhovnemu vodju, da je vse v najlepšem redu. Člani društva so to pronašli in poročali duhovnemu vodju Fathru Ašbetu o tem. On je izročil to pritožbo glavnemu tajniku Zalarju. Ali je on izročil to zadevo porotnemu odboru, ali ne, se ne ve. Dognana stvar pa je, da tistim članom na njih pritožbo sploh odgovoril ni. Da je to prava istina, vam lahko dokažeta br. Groznik iz Milwaukee in br. Mešnik iz Sheboygana, ki sta pripadala leta 1923. k društvu sv. Petra in Pavla. To je jasen dokaz, kako malo ovažuje glavni tajnik uradne podpise in koliko je glavnemu tajniku katoliške jednote za katoliške principe. Radi zlorabe uradnih podpisov spada glavni tajnik v preiskavo porotnega odbora. In ima slovenske duhovnike samo za navadne agente za polovičarsko katoliško Jednoto.

Čudno mnenje.

Gospa: "Za božjo voljo, v juhi plava muha!"

Natakarica: "Ne razburjajte se, milostiva, muha je že mrtva."

URADNA POROČILA

Forest City, Pa., 22. septembra 1927.

Rev. JAMES CHERNE,
Sheboygan, Wisconsin.

CENJENI GOSPOD IN SOBRAT: —

Vaše pismo z dne 12. sept. t. l. prejel.

Prosim prečitajte še enkrat moje zadnje pismo in dajte mi odgovor na istega.

Vaše pismo v katerem mi pišete, da na podlagi zatožb se ne čutite krivega. NI ZADOSTI, ampak dajte mi vsaj nekaj, da se zamoremo opirati in da na podlagi istega zamoremo vsaj deloma kolikor toliko smatrati Vaš nastop in upoštevati v Vašo korist.

Dalje me opozarjate glede gl. predsednika, zakaj se je on odrekel vsej odgovornosti. Jaz odgovarjam: Ne vem. Povejte Vi.

Zakaj gl. predsednik ni izročil Zalarja, Graheka in Opeka porotnemu odboru. Jaz ne znam. Vprašajte gl. predsednika ne mene.

Glede Zalarja, zakaj je lagal na konvenciji? Jaz ne znam če je ali ne, znate Vi?

Glede Rev. Gladeka, meni ni stvar znana. So li kršili pravila Jednote? Kaj je resnice na tem? Samo blebetanje ne pomeni nič.

Zakaj ni Zulich razložil korupcije \$20.000? Jaz ne znam. Znate li Vi? Ali ste znali na konvenciji? Zakaj ni stvar bila izročena porotnemu odboru? Morebiti znate Vi? Jaz ne.

Dalje VSE TE TOČKE UPORABITE IN JIH VRNJITE V KRIMINALNEM KOLEDARJU POROTNEGA ODBORA, dobro sem jih, in ob priliki Vam dam priliko, da isto podaste in ako hočete takoj sedaj, sestavite pošteno zatožnico, in upam, da je porotni odbor K. S. K. J. zadosti velik in zmožen isto na nepristranski način presoditi.

Kar se tiče komišna, so li Frančič, Germ, Shukle, Opeka, Zulich, prejeli kaj komišna? So li njih zaprisežene izjave neresnične? Ali pomankljive? Kaj je na tem? Prosim nikar samo sumiti, ampak z besedo na dan. Vaša stara pesem, koliko je po VAŠEJ zaslugi znašal dobiček, je ne morem ukrepati, DA SO PREJE denar kradli, in tudi Vas ne opraviči glede natolcevanja in Vašega napadanja v Vašem listu.

Zakaj Vi mislite, da po mojem mnenju bi Vi morali vršiti delo tajnika, finančnega nadzornika in porotnega odbora? Vas ne razumem.

Kot predsednik porotnega odbora naj razjasnim, zakaj so glavni uradniki kršili pravila K. S. K. Jednote glede Jednotinega doma, povejte Vi, kje se mene tiče, da moram jaz tolmačiti članstvu nekaj, kar se je po moji slabi zmožnosti vsaj hotelo deloma ustreči želji članstva, in stvar še sedaj ni jasna in ne rešena. Jaz se popolnoma strinjam z večino članstva, kakor tudi z nastopom glavnega predsednika, ker akoravno je večina ODDANIH glasov izrečena, vendar sobrat Grdina je toliko velik in previden, da hoče, da se še izrazite, ste li tudi drugi zadovoljni z izidom glasovanja, kot tak. Moči "Gladiatorja" ne vidim in je ni, ker lista ob času glasovanja še ni bilo in raditega tudi o moči ni govora. Ako pa morebiti res list pride z kakim dobrim nasvetom, ali pošteno kritiko, NE SAMO Z BLATENJEM, potem dobrodošel, dve številke nisem prejel, akoravno ste omenili, da bom dobil odgovor v listu. Gotovo da uradniki društev pri nas so bili toliko dobri, da so mi istega pokazali, da sem videl v njem Vaše velikanske zmožnosti blatenja.

Vaše pismo sestoji iz samih vprašanj, na porotni odbor Jednote, ni pa nikak odgovor na zatožbe. Gotovo znate prakso vsakega sodišča, in Vi ste zatoženec kršenja pravil K. S. K. Jednote, in kot tak, podajte Vaš zagovor, na iste, in glede Vaših vprašanj pa sestavite zatožnico, in mi jo pošljite, toliko za danes.

Pričakujem Vašega odgovora in ostajem

Vaš udani

Jno. W. Dečman.

ODGOVOR.

Oktober, 30. 1927.

Mr. John Dečman,
Forest City, Pa.

DRAGI SOBRAT: —

Na Vaše zadnje pismo Vam odgovarjam, da Vi, kot predsednik porotnega odbora do sedaj še niste sistematično sestavili nobene pravilne obtožnice zoper mene. Zato Vam niti sistematič. ne morem odgovarjati, ker ne vem česa vsega me dolžite. Iz Vašega pisma je razvidno, da Vi sploh ne razumete finančnega vprašanja Jednote in da se tu ne gre samo za gotove osebe, temveč za principe v korist Jednote. Vi, kot predsednik porotnega odbora nikakor niste v stanu soditi ali odločevati, dokler tega vprašanja ne razumete. Osebnost je postranska stvar. V upoštevanje pride toliko, ker nimamo čistih računov v preteklosti in ker nimajo volje in zmožnosti nekateri glav-

ni uradniki za izboljšanje finančnega sistema. Dokler tega vprašanja porotni odbor ne razume, mu je nemogoče nepristransko razsoditi to vprašanje.

J. Cherne.

V KANOSO NE POJDEMO . . .

Ne na tako vižo, kakor baje pripravljajo za Sl. Gladiatorja in njegovega urednika v Slov. Rimu. Gordijski vozec o komišnu in drugih stvareh se ne da na lahek način razvezati. Treba je udariti s sekiro, da se ga preseka. Tu velja geslo: Fiat iustitia, pereat mundus! Zgodi se pravica in če pri tem pade ves svet! Le počasi, bodočnost pokaže, da ni vse tako fenomenalno, kakor si to ljudje predstavljajo.

Ves fantom tega boja morda res zgleda, kakor, da se hoče komu krivico na rame oprtati. Ali temu ni tako. Članstvo naših organizacij, ki vse to vzdržuje s svojimi groši, bo menda tudi opravičeno vedeti, kaj se pri naših organizacijah godi. Zakaj skrivate karte? To gre enemu kot drugemu. Za take magnate ni drugega zdravila, kakor takega. Stari Grki so imeli svojega Eskulapa. Čas je, da so ga v tem oziru dobili tudi naši Slovenci. Ta slovenski Eskulap bo Slovenski Gladiator.

Tudi med sovrstniki so: "de gustibus non est disputandum." Ali stvari se mora priti do dna. Zato pa naš boj ni kaka turška dambulhana. O ne! Le pravica in resnica sta se v tem slučaju nekam zgubile in naloga Slov. Gladiatorja je, da ju najde. Ako bo pritem moral brskati po raznih brlogih in če bo iz teh brlogov neprijetno dišalo, ne dolžite nas. Čas je, da potegne veter tudi skozi te brloge.

Zato pa v Kanošo ne pojdemo . . .

ZAJC — TURKOVA DEBATA.

Mr. Zajc pozivlja Mr. Turka na javno debato radi \$50,000 posojila A. Kristanu. Debata te vrste je brez pomena in nikakor ne bo rešila tega vprašanja. Rezultat zavisi samo od tega, kateri ima bolj namazan jezik. Ako bo v slovenščini, ima prednost Zajc, ako bo v angleščini ima prednost Turk. Toraj tu bo odločevalo nezadostno znanje jezika. Ameriški bankirji so posodili več milijonov denarja Poljski državi po 7 odstot. To posojilo je bilo dano pod zaščito Združenih držav in z garancijo Poljske države. To je denar bankirjev in ne bratske organizacije. Vprašam Vas, kje ima S. N. P. J. pri tem posojilu kako zaščito od Združenih držav ali garancijo od Jugoslavije? Ako Mr. Zajc v svoji debati to dokaže, potem on zmaga. Ako Mr. Turk dokaže, da te garancije nimajo, je zmaga njegova. On naj piše na insurance komišnerja v Washington, D. C. pa bo dobil dovolj pojasnila o vsem tem. Ta poročila naj priobči v uradni številki "Prosvete" in Zajčkova zvezda bo kmalu zatonila.

\$15.000 KOMIŠNA PRI S. N. P. JEDNOTI.

Mr. Aleš poroča v Prosveti, da bodo od sedaj zana-prej kupovali obveznice na borzi, in da bo Jednota letno na dobičku \$15.000. Slavna gospoda, to je komišen, do katerega vas je prisilil Černetov "Gladiator." Povejte članstvu, kje je ta komišen bil prejšnja leta, ker ga niste vknjižili. Vse izgleda, da ste imeli v glavnem uradu tatove ali pa je vladala popolna nezmožnost. Le učite se poštenosti od slovenskega "farja." Sedaj ste sami pripoznali, da se komišen dobiva,

A. GRDINA GL. PREDS. K. S. K. J.

1.) Za napredek in povzdigo K. S. K. J. je storil on več v treh letih kakor vsi drugi glavni predsedniki skupaj. S katoliškimi shodi, kateri so bili prirejeni po raznih nasebinah je on povzdignil Jednoto v članstvu in finančno. O tem je poročalo "Glasilo" in njegov nastop je dal Jednoti dober ugled. Omenim lahko, da je pri tem delal nesebično. Njegova edina želja in cilj je bilo edinole K. S. K. Jednota. Ker je posvetil tej ideji vse svoje moči in čas, je razumno, da je njegova trgovina letno trpela nad \$25,000. Njegova lastna družina ga je prosila, da naj bi skrbel za njo in trgovino in naj bi prepustil vodstvo Jednote komu drugemu. Ta popularnost je bolela pred vsem glavnega tajnika. Njegova zavist in klika je povzročila, da se je br. Anton Grdina pri zadnji konvenciji javno zahvalil na kandidaturi, ker je videl umazano nehvaležnost glavnih uradnikov za svoje požrtvovalno delo. Tega koraka je bil prav vesel za par dni br. Zalar, toda Černe mu je v petih minutah pokvaril to veselje s tem, da je zahteval in dosegel, da je bil br. A. Grdina proti svoji odločbi soglasno izvoljen za glavnega predsednika.

2.) Njemu je bilo pri srcu izboljšanje finančnega vprašanja. Skušal je to doseči tri leta pri glavnih uradnikih in na konvenciji. Tudi na zadnji januarski seji ga je srce bolelo kot poštenjaka, ker je računal, da bodo gotovi glavni uradniki na njegovi strani v korist Jednote. Razočaran je bil, da je večina uradnikov proti svojemu uradu in prepričanju podpirala korupcijo \$20.000 in da so podpirali umazano politiko Zalarjevo pri kupovanju obveznic.

3.) Po sklepu konvencije je imel glavni urad polno moč popraviti Jednotin dom. Njegova resolucija je bila polnomočna in kot taka na mestu. To zopet ni bilo vseh glavnemu tajniku in ker je izprevidel, da ni pravega sodelovanja med glavnimi uradniki, se ni pričelo s popraviljem Jednotinega doma. Br. Zalar je sestavil drugo resolucijo za dozidavo še enega nadstropja in pregovoril več uradnikov, da so podpirali njegovo resolucijo, čeprav so prej podpirali resolucijo br. A. Grdina. Tu je br. Zalar povzročil vso zmedo Jednotinega doma, kar pa on prav rad očita "Slov. Gladiatorju." Članstvo se je poslužilo inicijative in referendumu po pravilih K. S. K. Jednote. Ti točki sta samo v pravilih in po mnenju glavnega tajnika se ne smeta uporabljati. Po njegovem nasvetu, da se reši čast glavnih uradnikov in da ne bodo društva narekovala diktatorju so izdali svojo resolucijo, kjer so žalostno propadli. In zahteva na vse načine, da se na podlagi tega glasovanja, mora kupiti Sternovo poslopje med tem ko se glavni predsednik ozira na mišljenje članstva. Napravil je izvrstno potezo s tem, da je zahteval od vsakega glavnega uradnika, da naj izrazijo svoje mnenje in da so bili njih odgovori priobčeni v "Glasilu." Tu se jasno vidi, da je večina glavnih uradnikov izrazilo svoje mnenje in da ne odobravajo sami iste resolucije, katero so popreje sami podpisali na željo gl. tajnika, ker to bi nikakor ne bilo v korist članstva v splošnem. S tem je br. A. Grdina dobil članstvo na svojo stran.

4.) Zadnjih dvajset let niso posojevali Jednotinega denarja slovenskim župnijam in to je bilo tudi v zapisniku. Br. A. Grdina je spoznal, da bodočnost Jednote zavisi od slovenskih župnij in katoliških šol, zato je izposloval posojilo za hrvatsko cerkev v Youngstown, Ohio, in skušal dobiti naklonjenost slovenskih župnikov s tem, da ka-

MOJ ODGOVOR NA POZIV DRUŠTVA SV. JOZEFA ŠTEV. 53, K. S. K. J.

Vsak obtoženec ima pravico se zagovarjati v Združenih državah. Država mu plača celo zagovornika. To pravico zahtevam tudi od K. S. K. Jednote, čeprav sem pred porotno obravnavo.

1.) To društvo zahteva, da naj imenujem vsakega posameznega glavnega uradnika imenoma, kateri je kaj komišna prejel. Komišen se dobi pri vseh obveznicah, katere ima K. S. K. J. Koliko se je komišna dobilo, bo najbolje vedel Mr. Thompson in br. Zalar. Ta dva Vam bosta dala najboljše informacije. Cigan, kot konjski mešetar navadno ne bo povedal za koliko je konja kupil in prodal, ker gleda za bodočo kupčijo.

2.) Hočete vedeti, pri katerih bondih je Jednota izgubila denar. Pri Daniel Boone Coal Co. so kupili Zalar, Grahek, Opeka brez vednosti štirih nadzornikov kakor je Glasilo poročalo obveznice za \$20,000. Ker se za te obveznice ne dobi niti \$15,000 ali če se bo sploh kedaj kaj dobilo, je ta denar izgubljen. Isto velja o obveznicah Matanzas and Drainage Fulton Co. Ill. za \$15.000.

3.) Hočete vedeti, kdo je dotične bonde kupil, koliko zanje plačal in koliko komišna dobil? To Vam dokaže Mr. Zalar najbolje. Br. Zalar, Grahek, Opeka so zagovarjali na januarski seji stari sistem kupovanja obveznic. Ne, ker so najboljše, temveč, ker nimajo drugi glavni uradniki in članstvo nad njimi **nobene kontrole in ker članstvo ne ve za ceno kupljenih obveznic.** Večina gl. uradnikov je bila na njih strani v škodo Jednote. Tu ne zadostuje samo poštenje ali poročstvo. Tu zahtevamo novi finančni sistem po Book of Rating. Br. Anton Grdina in br. John Zulich sta dosegla, da so se mogoče zadnjega pol leta kupovale boljše obveznice in da se je vknjižil komišen v korist Jednote \$3.500. Kje je ostal komišen prejšnja leta, naj Vam povedo izvedenci: Zalar, Grahek, Opeka. Poleg tega nimata br. Grdina in Zulich (ker nimata večine v glavnem uradu) pravega načrta za kupovanje obveznic. Takorekoč je hiša za kupovanje obveznic zidana na pesek. Pričela sta popravljati streho te raztrgane bajte. Treba je postaviti to stavbo pri kupovanju obveznic na trdo skalo — "Rock bottom" enkrat za vselej. Imeli bomo boljše obveznice, komišen bo dobivala Jednota in nobenemu glavnemu uradniku se ne bo treba bati za svoje dobro ime. Tega trdovratni glavni uradniki ne marajo, ker se boje vsakega finančnega nadzorstva nad njimi in ker žele dobivati komišen po stari navadi. Zapomnite si, da se komišen dobi in se je dobival pri najboljših obveznicah. To so priznali na januarski seji sami gl. uradniki. Še več se ga je dobilo pri takih obveznicah, katere br. Zalar priporoča in večina glavnega odbora odobruje. Zoltiška Jednota posojuje denar katoliškim župnijam.

5.) On se ne boji nobene kritike pri finančnem vprašanju, ker ima čiste roke in ker ve da je poštena kritika na mestu in v korist Jednote.

Br. A. Grdina ima voljo in srce za Jednoto v vsakem oziru. Da ni njegovo delo obrodilo boljšega sadu, je krivo diktatorstvo glavnega tajnika in pomanjkanje sodelovanja glavnih uradnikov. Dajte niemu iskrene nesebične in odločne može, tako da bo vladal pravi duh bratstva med glavnimi uradniki, potem bo obstoj in napredek Jednote zagotovljen in v splošno zadovoljnost.

pet naj Vam on pove, koliko isti znaša, ker ni bil nikoli vknjižen v Jednotinih računih. S tem, da izvedenci v glavnem uradu ničesar ne poročajo o izboljšanju kupovanja obveznic v Jednotinem Glasilu in da ne marajo o tem slišati ali debatirati, sami sebe obdolže, da je bilo kupovanje obveznic v škodo Jednote in v njih lastno korist. Poleg tega ima naša Jednota nad 95% obveznic, katerih bi kot bratska organizacija ne smela imeti.

4.) Zahtevate, da Vam povem, kje sem za K. S. K. J. prihranil \$35,000. V resnici sem pisal, da je komišen znašal \$3,500. Ena pika je velikega pomena \$3,500.00 je nekaj drugega kot \$35,000. Tu se vidi, da člani tega društva sploh finančnega vprašanja ne razumejo. Enostavno so glasovali, kar jim je en član predložil in če se skoraj za \$30,000 pomotijo, to ni velikega pomena.

5.) Večina glavnih uradnikov je podpisalo resolucijo — Zalarjevo za Jednotin dom. Podpisali so jo, ker je bila to Zalarjeva, iz navade, ne da bi kaj mislili pri tem. Sedaj se pa vidi, ko so začeli samostojno misliti, da je večina glavnih uradnikov proti tej resoluciji, če prav so isto preje podpisali.

Ako imate še kaj več vprašanj, jih pošljite na porotni odbor K. S. K. J. Upam, da Vam bodo glavni uradniki vsa Vaša vprašanja povoljno rešili, ker je to njih dolžnost in so plačani od Jednote.

Gladiator piše črno, podlo, blatno itd., ker piše resnico o črni, podli, blatni politiki gotovih gl. uradnikov.

Rešitev tega vprašanja obveznic bo sledeča: kupovati obveznice za K. S. K. J. po finančnem sistemu "Book of Rating". Gladiator zahteva v korist članstva Jednote popolno finančno kontrolo nad uradniki, ki obveznice kupujejo za Jednotin denar. Ako se gotovi gl. uradniki protivijo temu, moramo za obstoj Jednote na njih mesto postaviti druge bolj zmožne.

6.) Glavni uradni, finančni in nadzorni odborniki se morajo skupno podučiti od izvedenca zanesljive bondne kompanije o kupovanju obveznic. Dosedaj so nadzorniki odobraval kupljene obveznice z zavezanimi očmi. Čim manj so znali o tem, tem ljubše je bilo "izvoljenim" v gl. uradu. Br. Zalar se je na pol-letni seji celo izrazil, da on ni odgovoren, ako ne razumejo svojega urada. Kot bolj zmožen bi jih moral poučiti v korist Jednote. Tega ni storil. Toraj naj on in vsi, ki so za kupovanje obveznic po starem sistemu, v Glasilu članstvu dokažejo, zakaj je ta sistem boljši? Jaz Vam bom dokazal, da je ta sistem edino le v škodo Jednote.

Jednota nikakor ne trpi na ugledu, glede napredka radi Gladiatorja. Trpi pa radi nepravinega poslovanja gotovih gl. uradnikov pri kupovanju obveznic in komišna, katerega Jednota ni dobivala že dolgo let.

JAMES CHERNE.

DROBTINICE.

Na zadnji konvenciji v Pittsburghu je bil neki delegat predstavljen pred zbornico kot ustanovitelj osmerih društev. Seveda je vsled tega bil izvoljen v glavni odbor K. S. K. J.

Nekateri delegatje so bili radovedni, katera društva da je on ustanovil, ter so po konvenciji poizvedovali o tem. Toda čuda, niti glavni predsednik niti glavni tainik nista mogla dati o tem povoljnega pojasnila. Morebiti bo pa vsemogočni in vsevedni sobrat "glavni" nadzornik Louis Železnikar v stanu to pojasniti. Lepo prosimo; hvala ležni mu bomo.

Kako so nekateri Slovenci nezavedni, dokazuje sledeči slučaj: V neko slovensko naselbino se je priklatil tujec, Polak, kateri je, kakor pravijo, vse zaupanje zgubil med svojimi rojaki. Ta tujec je odprl obrt v dotični slovenski naselbini, ter s tem škoduje Slovincu, ki ima enako obrt. Dolžnost Slovencev je, podpirati svojega človeka, toda nekateri Slovenci so se z vso vnemo oklenili tujca, ter zanj agitirajo. Ali morda tudi tu pride v poštev "komišen"?

Ako je pri tem res kak komišen, potem so to "judeževi groši" in bodo malo zalegli.

Sicer pa bi se to ne omenilo in bi pustili dotičnega tujca pri miru, ako bi on bil miren in pustil nas pri miru. Toda on je tako nesramen, da hoče zapovedovati in imeti prvo besedo pri zadevah naselbine. Radovedni smo, kako dolgo bodo stari naseljenci to trpeli!!

Ako kak ošaben tujec misli, da bo nam starim naseljencem in faranom "jezike zavezal," se zelo moti. Pazi naj, da ne bo kdo njegov jezik zavezal na način, da se mu ne bo več ljubilo posegati v naše zadeve.

V takih in enakih zadevah bo lahko Slovenski Gladiator storil veliko dobrega s tem, da bo opozarjal Slovence na njih narodno dolžnost.

Na seji nekega društva so debatirali o Slovenskem Gladiatorju. Ker člani niso do takrat še nič vedeli o tem listu, so seveda glasovali za predlog, da se proti S. G. protestira. Toda takoj po seji so poizvedovali za ta list in vseh je bil, da se je veliko članov naročilo. Torej lepa hvala dotičnemu društvu. Le razpravljajte na sejah o našem listu, s tem delate brezplačno reklamo. Počasi se bodo članom odprle oči.

Ker nasprotniki tega lista družega ne morejo, pa prerokujejo, da ne more ta list dolgo izhajati. S tem hočejo doseči, da bi se rojaki ne naročevali na list. Le bodite brez skrbi, listu je prihodnost zagotovljena, če se prav vsi nasprotniki "na glavo postavijo."

Profesor: "Videl sem."

Stražnik: "Ali ne veste, da se morate na ta znak takoj ustaviti?"

Profesor: "Ne, nisem vedel; jaz sem namreč profesor, in ko ste roko dvignili, sem mislil, da hočete nekam..."

Bližnje sorodstvo.

France: "Govorili smo o novem učitelju. Gotovo ga poznaš."

Gašper: "Seveda, saj je moj bližnji sorodnik."

France: "Kako? Ni mogoče!"

Gašper: "Pred desetimi leti se je nameraval poročiti z mojo teto."

Sinkova modrost.

Janezek: "Atek, kadar se bom oženil, te ne bom povabil k svatbi?"

Oče: "Zakaj pa ne?"

Janezek: "Saj me tudi ti nisi vabil na svojo poroko..."

BRENCCELJ.

A. Grdina ni v škripci. Tako piše v Glasilu. Ne pove pa, zakaj je imel sejo ženskega društva v ponočnih urah v So. Chicagi. Poroča se, da je bil on uradno poklican na to sejo, da odstrani zatoženo članico iz društvene in glavnega urada Jednote radi br. Zalarja in ugleda kat. Jednote. Kakor zgleda ni imel posebnega uspeha. Radi enega gl. uradnika ni hotel postaviti v slabo luč celi glavni odbor, kar mu ni zameriti, ako nima sreče pri ženskah kot kateri drugi gl. uradnik.

Gladiator laže radi are!!! Gl. uradniki ste za-arali Šternovo poslopje pred zadnjo konvencijo. Trdili ste, da se termin steče po preteku par mesecev. Povejte članstvu še enkrat koliko je ta ara znašala tega — za Jednoto neporabnega posestva, da Vam Gladiator ne bo krivice delal. Ta termin se je že davno iztekel. Ako je to poslopje za Jednoto sploh še kaj vredno, ste gotovo ponovili aro. Ako ni bilo treba niti are plačati kakor trdite, je razvidno, da sploh nihče ne mara tega poslopja razven nezmožni gl. uradniki, ki žele Jednoti naložiti novo finančno breme. Plati i šuti! Ni čuda, da članstvo nima zaupanja v gl. odbor.

Iz So. Chicago se poroča, da je prišel naš Jože v dobro znano domačo gostilno z neko damo. Gostilničarki je bilo povedano, da je g. Jože prišel s "ta rujavo." V naglici ona tega ni razumela in da bi svojemu gostu bolje postregla, pokliče telefonično njegovo "ta pravo." Kakor hitro je ta prišla so vprizorili burko, kjer sta ta rujava in ta prava igrali vlogo dveh petelinčkov. Jože je prevzel vlogo stare koklje, za katero sta se petelinčka lasala in kavsala. Br. A. Grdina se ni vdeležil te predstave in radi tega njegov uradni obisk v So. Chicagi ni imel zaželjenega uspeha.

Kranjski Janez je marširal po No. Chicago cesti in zvižgal "Luna sije, kladvo bije." Spomni se, da je nekaj pozabil v svojem uradu in skuša istega odkleniti. Imel je pravi ključ in ga je potiskal v ključavnico. Ni se mu posrečilo. To ga je razjezilo in se je po kranjsko pridušil: "Primaruha! kdo h — — — je ukradel luknjo iz ključavnice?" Nato zasliši nervezen glas od znotraj "Jože tiho bodi, jaz jo imam!" Ta prizor je uničil našemu Žanu poetično žilco in je v svoji jezi zazvižgal: "Luna mrka, mesec trka." Kakor hitro je zvedel, da je ta urad ob luninem mrku zarentan za Dva Jožeta in dve golobici Co. je Žane mufal iz Slov. Rima v Iblano.

Iz Joliet se poroča, da je imel br. A. Nemanich Sr. gotove podatke, da je gl. tajnik, njegov prijatelj naložil nad \$30.000.00 denarja dedičev na svoje ime in da je on zgubil \$15.000.00 na banki v New Yorku. Vse to bi se dalo dokazati, ako bi mož ne bil v letih in če bi bil boljšega zdravja.

Mr. A. Nemanich Jr. je imel solzne oči na zadnji januarski seji, ko je br. A. G. omenjal, da bo vse graftarje izročil porotnemu odboru. Zaveda se, da se je njegovemu očetu krivica delala nad dvajset let. Lepo je, ako se sin potegne za čast svojega očeta!

Br. Težak piše v Glasilu v prilog br. Zalarja radi zlahte in konkurence pri pogrebi. Br. A. Nemanich kot pogrebni, zavzema nevtrarno stališče, ali v svojem srcu

misli drugače. Prav ima, ker vidi da je umazana politika na površju v Slov. Rimu in poštenost v ozadju.

Poroča se, da so v Jolietu društva izročila celo zadevo trem možem t. j. triumviratu. Njih namen je, da zavijejo vrat Slov. Gladiatorju in da rešijo zadevo Jednotinega doma. Ideja je dobra. Bolje za naselbino, ako se samo trije blamirajo v javnosti in da ne trpi cela naselbina na ugledu radi svojih nezmožnih voditeljev.

Na zadnji konvenciji mi je č. g. J. Plevnik rekel, da sprejme finančni odbor brezplačno in da je pripravljen darovati \$5.000.00 letno Jednoti — za to njemu izkazano čast. Nedvomno on pozna poslovanje Jednote dobro, kar se tiče komišna.

Nihče izmed čč. gg. slov. duhovnikov ne bo iz principa poštenosti javno zagovarjal korupcijo investiranja Jednotinega denarja po sistemu br. Zalarja.

K. S. K. Jednota ni posojevala zadnjih 20 let denarja slov. župnijam, ker smo slov. duhovniki prepošteni, da bi gl. uradnikom dajali komišen in ker so se bali, da bi šle slov. župnije bankerot. Judom so zaupali več kot slov. duhovnikom — ustanoviteljem in agentom kat. Jednote.

Slov. župnijam niste zaupali posojila. Za obstanek Jednote pa neobhodno potrebujete naraščaj iz slov. kat. šol. Slepci!! In še bolj slep je slov. duhovnik, ki se Vam da za nos voditi.

S. N. P. Jednota bo kupovala bonde po borzi in s tem prihranila letno \$15.000.00. V preteklosti so kupovali bonde po Zavertnikovi in pri kat. Jednoti po Zalarjevi borzi in Jednoto izkoriščali.

Br. J. Dečman je v svojem odgovoru glede Jednotinega doma za A. G. sistem. V Glasilu piše v prilog br. Zalarja. Principi ne odločujejo.

Br. Zalar gleda kot "small potatoe", ki mi očita, da sem goljufal Jednoto na zadnji konvenciji za \$10.50. Na njegovo žalost je bil gl. predsednik br. A. G. soglasno izvoljen in Šternovo poslopje ni bilo kupljeno v korist Jednote in po moji zaslugi!

Ni potrebno.

Gospa Česnova je vprašala malega Jurčka, sinčka svoje prijateljice, ali zna njegov bratec že govoriti.

Jurček: "Zakaj? Saj mu ni treba. On samo malo zakriči in mu takoj vsi skušajo postreči . . ."

Velik greh.

Katehet je v šoli našteval male grehe, na kar je poklical učenca, naj mu imenuje kak velik greh.

"Ako bi kdo hišo ukradel," se je oglasil sedemletni Janezek.

Špiritist in špirit.

Urša: "Novi najemnik v naši hiši je špiritist. Kajne?"

Neža: "Ne vem, jaz ga nikoli ne vidim, da bi nosil steklenico s špiritom domov . . ."

SCAGANGA MOŽA — USLIŠANA MOLITEV.

Povedal bodem nekaj, koga sem nekda bil.
In vsak se bo začudu, da komaj sem še živ.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
In vsak se bo začudu, da komaj sem še živ.

Star bil sem šele dvajset let, zahajal sem med svet.
Sedaj bo vsakdo mislu, norost je bila spet.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Sedaj bo vsakdo mislu, norost je bila spet.

In res oženu sem se, oh, da bi se ja ne biv.
Tako me je jezila, da sem že zdaj ves siv.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Tako me je jezila, da sem že zdaj ves siv.

Podal sem se v cerku in molu ves potr.
O ljubi Bog usliši me, moj babi pošlji smrt.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
O ljubi Bog usliši me, moj babi pošlji smrt.

Pa tud sem biv uslišan, ta stara res zboil.
Sam dva dni je bolehal, no zdaj pa v miru spi.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Sam dva dni je bolehal, no zdaj pa v miru spi.

Ležala je na parah brez sveč in brez cvetlic.
Takih reči ni treba taki stari copernic.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Takih reči ni treba taki stari copernic.

In prišli smo na britof, pa prav počas smo šli.
Skrbelo me je grozno, da spet se ne zbudi.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Skrbelo me je grozno, da spet se ne zbudi.

Na grob smo napisali, predno smo šli vsi preč,
Na svet nikol ne bode te stare babe več.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Na svet nikol ne bode te stare babe več.

Dva tedna je blo po tistem, predstav mi sosed hči.
Oženil sem se zopet, vzel me j' sam tri dni.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Oženil sem se zopet, vzel me j' sam tri dni.

Pa ta j' šele hudobna, še bolj ko kaki gad.
Spodila me je od hiše, no, pa saj sem šel rad.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Spodila me je od hiše, no, pa saj sem šel rad.

Zato pa zdaj prepevam, učim po svet ljudi.
Ako me ne ubogate, se vam lahko slabš godi.
Oj dri, oj dri, oj li, oj dri, oj dri, oj dri, oj li.
Ako me ne ubogate, se vam lahko slabš godi.

K. Grandlič — operni pevec iz Sheboygana.
P. S. Note za napev lahko dobite pri njem.

EVO TI! TO JE ONA, KAR ZNAM O ZAŽELJENI PESMI.

V Ljubljano maštram korajžen
vesel
sem žabjak zagledal sem jokati
začel.

V kancelijo sem stopil ferbolter-
jevu
Ferboltar me vpraša po kaj sem
prišu

Enga sem udaru, pa en mesec
dobu

Zato sem jaz semkaj prišu.
Fantje restantje mi pravjo tako,
Nikar se ne jokal, saj't dovčas
ne bo.

V ponedelk je močnik —
V torek so cmoki proketo trdi,
V zid ga zaženem nazaj odleti.

TJA ČEZ JEZERO.

Tja čez jezero
in čez gmajnico,
kjer je ljub' moj dom
in moja zibelka,
kjer so me zibali,
mamica moja
in prepevali hali, halo.

Dokler sem majhen bil,
bil sem prav vesel;
večkrat sem si kako
lepo pesem pel.

Sedaj ni več tako,
več vesel ne bom,
ker ni več moj ljubi
krasni dom.

Nimam hišice
tud' ne mamice,
kje so moji bratje
mile sestrice.
Kam se naj podam,
nobenga ne poznam;
v tujem svetu bivam
čisto sam.

TRNJE.

“Zunanji nasprotniki so puntarji, ne člani,” tako piše Ata Žužamaža v Prosveti. Ako zunanji nasprotniki niso člani, tudi puntarji ne morejo biti, kajti oni se ne morejo puntati proti glavnemu odboru, ki ni njihov; puntati se zamorejo samo proti svojemu. Puntarji so edinole člani S. N. P. J. sami in nihče drugi.

* * *

Jože Zalar, slovenskorimski papež, še ni do sedaj odgovoril, kedaj je prejel dovoljenje od zavarovalninskega komisarja za nov jednotin dom in tudi priobčil ga še ni v Glasilu, kajti potem bi ne mogel več uspešno spletkariti za hrbtom!

* * *

Glavni predsednik S. N. P. J. apelira na članstvo, naj obdrži hladno kri, ker ne bo ničesar izgubilo; verjamemo, da članstvo ne bo izgubilo direktno onih petdeset tisoč dolarjev, ki so romali v Ljubljano, ampak izgubila jih bo lahko Jednota, članstvo pa bi moralo plačati izvanredni asesment za pokritje. Sicer je pa članstvo tega že itak vajeno!

* * *

Ubogi zajci sedaj, ko je sezona na nje odprta, “jagri” pa trumoma lezejo za njimi! Ampak “jaga” v Čikagi bo vsaj bolj šport, kajti tudi krvoločni Turčin je napovedal boj ubogemu zajčku. Mesto žvižgajočih krogel iz pušk, bodo švigale iskre jezikov, da bo kar bobnelo in odmevalo od sten. Če so znali Turčini premagati kristjansko paro, bodo menda tudi zmogli ubogega zajčka! — Bomo videli, je rekel ta slep.

TJAVENDAN

Jupajdija — jupajda!
Gladiator pravi: kajpada,
radi bi vsi nedolžni bli —
Jupajdija — jupajda!

Jupajdija — jupajda!
Zavertniku se hlače tresejo,
ker se mu levite berejo —
Jupajdija — jupajda!

Jupajdija — jupajda!
Proletarec pa prav: Gladiator oj nikar,
mene zajčka ti ne udar —
Jupajdija — jupajda!

Jupajdija — jupajda!
Jože kiha, Martin piha,
ker jim Gladiator v čelo piha —
Jupajdija — jupajda!

Jupajdija — jupajda!
Drugi pravijo: kaj za en hudič to bo,
če ta le veter pojenjal kmal ne bo —
Jupajdija — jupajda!

Jupajdija — jupajda!
Gladiator pa le prav,
meni pride vse to prav —
Jupajdija — jupajda!

ATA ŽUŽAMAŽA

(Nadaljevanje.)

“Od mraza je počeno,” se je oglasil Morakov. “Od mraza, pa od ničesar drugega!”

“A, kaj boš tako govoril, Jurček,” je dejal Miha Žaboglav zaničljivo. “Od mraza! Kaj to, od mraza! En pehar krompirja grem pa še zmerom staviti, da ne. Od kakšnega mraza neki, pa kdaj? Zdaj? O svetem Jakobu? Tako se ne govori. Le stojte, bom pa jaz eno zinil, meni verjemite, ne pa Jurčku! In takole porečem, da je to nalašč kdo izrezal s pipcem. To je, to! Pa naj kdo dokaže, da ni res, če je res!”

“Ne boš kaše pihal, Miha!” se mu je rogal Blaže, ki je bil segel s kazavcem in srednjakom v votlino in izvlekel gnezdece s tremi mladimi miškami na dan.

“Ta je lepa!” so se hudovali ata Žužamaža. “Ti, Jurček, takoj po krojača! Pa le hitro, ti si najbolj spočit, ki si prišel zadnji. Ti pa, Krivokrak, nesi miši Tajču, konjederču, da jih ubije in zakoplje po zakonu!”

Tačas so prihiteli mati županja in se prerili do moža!

“Joža, še ne greš gasiti?” so ga priganjali na prva usta. “Kaj si tako kesan, Joža? Pojdi no že vendar, slišiš? Kaj pa misliš pa še mečkaš in se obiraš in dolgo ogleduješ? Hiti Joža, če ne izgubimo stog, Joža —!”

“Jo-oža? Jo-oža?” so jo oponašali razkačeni ata. “Čemu si sem primencala kavkat in kokodajskat, to bi rad vedel, Polona! Kaj me boš neki toliko izpraševala! Kaj te briga moj ogenj! Skrbe naj te tvoji piskri doma in tvoje kozice, kozolcu sem pa jaz gospodar! Glej, da se mi spraviš, čenča Marina.”

Mati županja že dolgo niso slišali takih besed, zato so se jim tem huje pokadile pod nos.

“Viž, Joža, kakšen si?” so se začeli jokati. “Zato sem ti že šestindvajset let dobra zakonska žena; zato si prizadevam in se ubijam noč in dan huje od zadnje kravje deklet; zato nosim same stare cape; zato pazim, da ne uide noben vinar, zato; da mi ti, Joža, še ne privoščiš prijaznega odgovora! Kaj me boš tako dajal pričo tujih ljudi! Zakaj si tak?”

“Ne bodi no tako preklemsko sitna, Polona!” so zaropotali ata Žužamaža, potem pa začeli vendar nekoliko rahleje: “Lej, ljuba moja! Letina kaže prav lepo. Čast svetemu Donatu: toča ni pobila že nekatero leto. Čast tudi svetemu Antonu Padovanskemu: dobro se nam ravna živina. Čast in hvala Bogu in vsem svetnikom. Hčere sva srečno poomžila in sinove dobro pooženila vse; zdravi smo vsi; vse bi bilo kakor nalašč —”

“Kaj pa hočeš še povrhu?”

“Ognja ni bilo nobenega, da bi ga gasili, lej, Polona, ognja!”

Županjo je zagnalo kar nazaj.

“Moj Bog, Oča nebeški . . . zmešalo se mu je!” so vzdihnili in jezusovali, da se je komaj slišalo.

“Čast in slava tudi sveti Katarini; zmešalo pa ne! Poslušaj me malo, Polona! — Že teče peto leto, kar smo tukaj na Polževem osnovali prostovoljno gasilno društvo in kupili brizgalnico. Početkoma smo jo vlekli večkrat vunkaj k potoku in pobrizgali za vajo vse domače strehe, celo cerkveni stolp do jabolka. Kaj nam je koristilo to? Otroci so se nam smejali, da hodimo vrabce plašiti in mačkam nagajat. Imeli smo drago gasilnico, imeli gasivce, imeli vode dosti, vode čisto blizu — pa kaj nam je poma-

galo vse to, ko pa le ni hotelo in ni hotelo goreti nikoli nikjer! Dokler ni bilo društva, so se vsaj še vnele saje v kakšnem dimniku — zdaj se pa za zlomka ni pokazal najmanjši plamenček!”

“Le Boga zahvali na kolenih, Joža!”

“Stoj, Polona! V sosednji fari, v Pridolju, pa imajo vsako leto po en večji ali manjši požarček, dasi je njih vas manjša od naše. Zato se je Luka Bradač, njih poveljnik in moj najhujši zoprnik, lahko postavljaj, ker ga je hvalila Piščalka Resnice. Jaz revež sem pa zastonj čakal ognja in slave.”

“Sveti križ božji!” so hiteli županja in sklenili roke. “Ali si res obseden? Pa gasiti pojdi, gasiti! Zdaj je že zadnji čas! Poglej, s kakšno ihto gori! Bog nas varuj in sveti Florjan!”

“Devet let je lezel polž pohlevno čez plot in srečno prilezel skoraj do vrha. Kar izgubi potrpežljivost in začne dirjati, mrha razposajena! Pa kaj kmalu se mu izpodleti, in prevzetnež pade z višave v lužo. Taki polži smo tudi mi Slovenci, posebno pa ti, Polona! Vse bi radi naenkrat, naposled pa gagamo v mlaki.”

Tako slabo se je iztekla pravda županji, na veliko veselje Švedronovi Mici; zato so se takoj vrnili domov.

Medtem je prišel Krivokrak, malo pozneje pa Morakov Jurček; z njim je nekako trdo koracal težko pričakovani krojač Žane Gnidica s predrznim obrazom pod okroglim slamnikom, naherenem veseljaško po strani. Ob sencih si je bil počesal lase v krasne čestice in si nateknil za desno uho vržinkino slamico. Roke je leno tiščal na hrbtu pa kaj zadovoljno povzdigaval svoj potlačeni nos.

“Živja, mi ga pa pihnema, k sma iblanska srajca!” je govoril neopotikoma. “Dobr dan, gspud žpan! A Šiška guri? Ke pa maja tista lukna, k sa zavil ne gspuda špeca pume pušlal? Aha, že vidm, ma precj naredl. Kdu b s biu nek mislu, de m jest kirkat s ta velka šivanka pumagu vogen panat! Tkula Iblan čast delama! Ti poba tletla zadi, če nauš hitr na mir, zastopš, te m kar na cvirn ubejsu! Se uš ti mene anku, firbec? Gspud pulcaj, nej ga no fokneja pa mal za ušesa pušlataja, gungala, k se tamla skriva . . . Oh, gspud žpan, oni še na veja ne, kašn sala-bolsk cigulimiguli nam tukila not u buč dons, k je ta zaspandelk. Voda sa m tist ta velk doftar na Duni vojstr prepuvedal, de na staknem kešnga raka u želose. Vidja, raka se nazarensk bujim, jeruš je pa tud prmejšn drag. Tkula hdu je na svet!”

“Če je žeja prevelika!” je dodala Švedronova Mica, ki jo je grizlo, da sme Gnidica sam toliko govoriti.

“Kna prauš? O — s ti tuki? Srečne uči, serbus!” jo je pozdravil, vdevaje nit v šivanko. “Ti jo pa še poforzaž! Le mene glej, mene, ne pa kekila preke drugm! Viš, Mica, k s fletna kukr žabi pildk, mene lohka duboš, še maš kej beca. Na puf se pa nauš bigecala zmana. Krokar n pa grlca, res res en nobl par! Va frontala same torte s krompirja, pečen led pa kebrou med pa špencirala po Štel-narjh, če se t nam fržmagal, sapra di binguli!”

“Te pa tudi ne vzamem, če bi bil ves zlat. Maram moža!”

“E — tud stara koza liže rada su. A mislš namara, de m jest tak vosu, de m klobasa za psam nosu? Ja, figura! Pa spet ploh ulec na pepelnična sreda, k s soja mladust zafrečkala pa še zmiram zbiraš, kukr b bla res Buh ve kuku lepa.”

“Le sam sebe se primi za nos, ti grda roba!”

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENSKI GLADIATOR

418 REED STREET, MILWAUKEE WISCONSIN.

PUBLISHED MONTHLY—MESEČNIK

Office of Publication — Upravništvo: 418 Reed Street, Milwaukee, Wis. — Manager — Upravnik: Frank X. Veranich
Editorial Office — Uredništvo: 820 New Jersey Street, Sheboygan, Wis. — Publisher and Editor — Urednik in lastnik: Rev. James Cherne

Subscription: One Year \$1.00, Six Months 75c. — Naročnina: Za celo leto \$1.00, za pol leta 75c. — Dopisi se naj pošiljajo uredništvu, naročnina in informacije na upravništvo.

Entered as second - class matter October 12, 1927 at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

NO.—ŠT. 5-6.

MILWAUKEE, WISC., NOVEMBER — DECEMBER 1927.

VOL.—LETO I.

GLADIATORJU V POZDRAV.

X. Y.

“Neozdravljivo rano
z mečem treba rezati,
da se še zdravi del ne okuži.”
—Virgil.

Pozdravljen nam bodi Gladiator!
Pozdravljen nam stokrat srčno!
Potreba ti mati je bila,
čakali smo nate težko!

Predolgo, predolgo smo spali,
predolgo čakali moža,
ki meč bi vzel v roko junaško,
odprl to rano gnoja.

Med tem pa gnijoča ta rana
zajedala se je naprej
in kužila našo nam javnost!
Ni res li to? Narod, povej!

Kaj čuda, da vse je želelo,
zdravnik, da bi prišel nam vrl,
neustrašen, ki nož bi vzel v roke
in rano to gnilo odprl.

Za rano gnijočo le nož je,
vsi drugi so leki za nič.
Zato pa Gladiator slovenski,
naprej, in le bati se nič!

Ne bodo ti klicali slave
in rož ti ne stlali na pot;
le kleli te bodo in trnje
pod noge ti stlali povsod.

Pa ti, o Gladiator slovenski,
li tega ustrašil se boš?
Potem pa Gladiator ne bil bi
in celi ne bil bi ti mož!

Zato pa na delo začeto!
Na delo! Junaško! Srčno!
Ko rano pa scelil boš grozno,
ves narod hvaležen ti bo.

KAPITULACIJA IN SODNIJA?

Glasilo K. S. K. Jednote je prineslo uradno poročilo br. Zalarja, kjer on poziva predsednika nadzornega odbora, da bi sklical izvanredno sejo glavnih uradnikov v mesecu decembru. V isti številki poziva glavni predsednik br. Anton Grdina urednika Slov. Gladiatorja, da bi prenehal z nadaljnimi napadi na gotove glavne uradnike. Poleg tega je bilo poročano, da je glavni tajnik iskal pota do kompromisa pri glavnem predsedniku, duhovnem vodju in tudi pri drugih glavnih uradnikih. Vse izgleda, da je glavni predsednik v imenu br. Zalarja, ki je najbolj prizadet, dvignil belo zastavo. Gotovo jim je sedaj vsem žal, da niso upoštevali mojih člankov v Amerikanskem Slovencu lansko leto. Gotovo jim je žal, ker niso pokazali na januarski seji več smisla in dobre volje za izboljšanje finančnega vprašanja pri kupovanju obveznic. Vse to sem jim povedal tudi v Slovenskem Gladiatorju. Ali bili so presamozavestni in so moj nastop podcenjevali. Čim bolj se je razvilo vprašanje pri kupovanju obveznic, tembolj je to peklo glavne uradnike. TUDI NAJHUJŠI TRDOVRATNEŽI MORAJO DANES PRIPOZNATI, DA SE KOMIŠEN DOBI. IN TA SE JE DOBIVAL TUDI PREJE. Prizadete to prej ni bolelo, ker so bili tako samozavestni in solidni, da so mislili, da jim je sploh nemogoče priti do živega. Tem prizadetim je sedaj samo za njih dobro ime in poštenje, nam pa je, kakor tudi celemu članstvu, za boljše gospodarstvo.

KATOLIŠKA VERA IN VERSKO PREPRIČANJE KATOLIČANOV NE ZIDA NA ENEGA ŠKOFA ALI POSAMEZNEGA DUHOVNIKA. PODLAGA KATOLIŠKE VERE JE NAUK KRISTUSOV IN CERKEV SV. PETRA ZIDANA NA SKALO. FINANČNO VPRAŠANJE JEDNOTE SE NE ZIDA SAMO NA POŠTENJE GOTOVIH GLAVNIH URADNIKOV, TEMVEČ NA SOLIDNI FINANČNI SISTEM, KATEREGA UPORABLJAJO NAJBOLJŠE BONDNE KOMPANIJE, KAKOR TUDI SOLIDNE INSURANCE KOMPANIJE. Mi zahtevamo, da se kupujejo obveznice edinole pri zanesljivih bondnih kompanijah.

MI PO VSEJ PRAVICI ZAHTEVAMO, DA BODE IMELO ČLANSTVO MOČ IN KONTROLO NAD GLAVNIMI URADNIKI, ČESAR DO SEDAJ NISMO IMELI. Članstvo se je moralo zadovoljiti s tem, kar jim je poročal glavni tajnik in njegova beseda je bila za vse zadnja instanca. Nemogoče je bilo izvedeti za ceno kupljenih obveznic in za svoto, koliko je komišen znašal. Za to edino je le znala Jože-Tomažova kompanija. Jednota je bila pri tem letno na škodi za \$15,000 in tudi več. Razumljivo je, da to boli, ker je cela zadeva sedaj raz-

0 Prox 306
Wakefield, Mich.